

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113215367
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6113215367.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu Z. V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. K. XXXX/XX, XXX XX G. G., proti žalovanému E - Byt správa domov s.r.o., so sídlom Hraničná 5, 058 01 Poprad, IČO: 36 502 081, zastúpený advokátkou JUDr. Luciou Fabriciusovou, so sídlom J. A. Komenského 18B, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o zaplatenie sumy 958,45 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/445/2013 - 250 zo dňa 18. mája 2017 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 96,74 Eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v druhom výroku, ktorým žalobu žalobcu vo zvyšnej časti zamietol p o t v r d z u j e.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v treťom výroku o nároku žalovaného na náhradu trov konania mení tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 79,82 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.
- III. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 96,74 Eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol (druhý výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 79,86 % (tretí výrok).

1.1 Rozsudok vydal súd prvej inštancie po doplnení dokazovania v zmysle uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/105/2015-161 zo dňa 30.06.2016, ktorým bol zrušený prvý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 13C/445/2013-125 zo dňa 06.11.2014, okrem výroku o zamietnutí žaloby v časti určenia, že zmluva o výkone správy je absolútne neplatná, proti ktorému žalovaný nepodal odvolanie a tento nadobudol právoplatnosť. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia a obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je nárok žalobcu na vydanie sumy 958,45 Eur z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca bol vlastníkom priestoru č. XX-X (apartmán) v Penzióne - apartmánové ubytovanie objekt C, súpisné číslo XXX v obci J. X., kde od roku 2009 žalovaný vykonával správu v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej aj "zákon č. 182/1993 Z. z."). Žalobca so žalovaným neuzatvoril zmluvu o výkone správy z dôvodov, že postavenie žalovaného ako správcu „bytového domu“ neuznal a tiež nesúhlasil s textom zmluvy o výkone správy. Služby spojené s bývaním - vodné stočné, elektrická energia bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu boli zabezpečované prostredníctvom žalovaného. Žalobca poskytoval žalovanému finančné prostriedky na tieto služby z dôvodu, že uznával skutočnosť

nutnosti ich financovania. Z predmetného konania vyplynulo, že žalobca uznáva vyššie uvedené služby spojené s bývaním len do výšky ich záloh bez zohľadnenia skutočných nákladov vyplývajúcich z vyúčtovaní žalovaného za roky 2010, 2011, 2012 a 2013. Ďalšie služby spojené so správou domu - poistenie domu, upratovanie vnútorných priestorov, vonkajšia údržba, FoÚ (fond opráv a údržby), servis vodomerov, havarijná služba a poplatok za správu žalobca neuznáva z dôvodu, že žalovaný ich ako nelegitímny správca zabezpečovať nemohol. Súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ žalovaný použil preddavky na úhradu plnení poskytnutých žalobcom za žalobcom uznané odobraté služby, nemôže ísť v danom prípade na strane žalovaného o prijatie plnenia bez právneho dôvodu. Za právny dôvod plnenia nie je možné považovať len platnú zmluvu a ak žalobca služby v uvedenom rozsahu odobral existuje tu právny dôvod na poskytnutie plnenia žalovanému. K ďalším službám, ktoré žalobca neuznal - poistenie domu, upratovanie vnútorných priestorov, vonkajšia údržba, FoÚ (fond opráv a údržby), servis vodomerov, havarijná služba a poplatok za správu súd prvej inštancie uviedol, že sa nejedná o konanie bez príkazu podľa § 742 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „O. z.“) ako argumentoval žalovaný. Žalovaný nepreukázal žiadnu hroziacu škodu, ktorú by musel odvracať a teda jeho konanie nie je možné považovať v zmysle § 742 O. z. za konanie bez príkazu. Uznané služby spojené s bývaním - vodné stočné, elektrická energia bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu po vyúčtovaní za roky 2010, 2011, 2012, 2013 predstavovali celkový náklad vo výške 1 094,16 Eur. Súd prvej inštancie vyrátať výšku bezdôvodného obohatenia tak, že zobral do úvahy platbu za rok 2010 t.j. sumu 475,75 Eur [301,44 Eur + 174,31 Eur (sumu 174,31 Eur zaplatil žalobca až v roku 2011, ale nakoľko sa platba týka roku 2010 zarátal ju sem)], skutočné náklady boli vo výške 317,71 Eur a rozdiel medzi týmito dvomi sumami je v prospech žalobcu 158,04 Eur; za rok 2011 zaplatil žalobca sumu 286,20 Eur, skutočné náklady boli 277,72 Eur a teda rozdiel v prospech žalobcu je 8,48 Eur; za rok 2012 zaplatil žalobca 291,- Eur, skutočné náklady boli vo výške 323,61 Eur a teda rozdiel v prospech žalovaného je 32,61 Eur; za rok 2013 žalobca zaplatil 137,95 Eur, skutočné náklady boli 175,12 Eur a rozdiel v prospech žalovaného je 37,17 Eur. V prospech žalobcu je suma 166,52 Eur (158,04 Eur + 8,48 Eur). V prospech žalovaného je suma vo výške 69,78 Eur (32,61 Eur + 37,17 Eur). Rozdiel medzi týmito dvomi sumami je 96,74 Eur (166,52 Eur - 69,78 Eur) v prospech žalobcu, t.j. bezdôvodné obohatenie žalovaného je v tejto výške. Žalobca odobral služby v uvedenom rozsahu od žalovaného, ktorý ich zabezpečil, avšak na ich úhradu zaplatil o 96,74 Eur viac ako boli ich skutočné náklady a v tejto časti sa žalovaný na úkor žalobcu obohatil.

1.2 Námietku premlčania, ktorú uplatnil žalovaný súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú. Uviedol, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nepovažuje za premlčaný z dôvodu, že ku dňu podania žaloby neuplynula dvojnásobná subjektívna premlčacia doba na jeho uplatnenie, keďže s vyúčtovaním sa oboznámil žalobca až prvý júlový týždeň 2011 a žalobu podal v júni v roku 2013. Stotožnil sa aj s tvrdením žalobcu, že došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, nakoľko v liste zo dňa 07.06.2010 žalovaný uznal vedomosť o tom, že zmluva o výkone správy so žalobcom nebola uzatvorená a nebola schválená na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

1.3 O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) tak, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 10,09 %, žalovaný bol v konaní úspešný v rozsahu 89,94 % pričom čistý úspech žalovaného je 79,86 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obe strany sporu.

3. Žalovaný podal odvolanie proti prvému a tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h), t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že v konaní preukázal potvrdeniami o úhradách a faktúrami, že všetky služby, ktoré zabezpečoval a poskytoval v rámci správy domu boli účelovo smerované na zabezpečenie funkčnosti a riadneho užívania priestorov a spoločných častí v dome. Služby spojené s bývaním obstarával nielen pre žalobcu, ale pre všetkých dvanásť vlastníkov apartmánov. Do práv a oprávnených záujmov žalobcu zasahoval žalovaný v jeho záujme, pretože inak by vznikala škoda na majetku všetkým vlastníkom. Poskytovanie služieb je potrebné vnímať nielen z pohľadu jednotlivca, ale aj z pohľadu ochrany ostatných vlastníkov, ktorí majú právo na riadnu ochranu majetku. Ak by tak nekonalo, prevyšoval by individuálny záujem žalobcu nad záujmom ostatných vlastníkov apartmánov a ústavná zásada zakotvená v čl. 20 ods. 3 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky: „Vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom,“ by nebola rešpektovaná. Konanie žalovaného je konaním bez príkazu podľa § 743 O. z., ktorý upravuje konanie bez príkazu užitočné a v súlade s § 743 ods. 2 má žalovaný právo na náhradu nákladov, ktorých vznik preukázal. O užitočné konanie sa jedná vtedy, keď je vec

vykonávaná k prevažnému úžitku pána veci. Žalobca ako vlastník veci a najmä podielový spoluvlastník spoločných častí a zariadení domu bol povinný podieľať sa na povinnostiach vyplývajúcich z jeho spoluvlastníckeho podielu. Žalovaný na základe súhlasu ostatných jedenástich vlastníkov apartmánov zabezpečoval služby aj v záujme žalobcu. Žalobca tieto služby plnohodnotne užíval, mal z nich prospech, vec sa udržiavala a nedochádzalo k jej znehodnoteniu. Nárok žalobcu je v celom rozsahu nedôvodný. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v prvom a treťom výroku zmenil, tak že žalobu aj v časti o zaplatenie 96,74 Eur zamietne a žalovanému prizná právo na náhradu trov konania v prvostupňovom aj odvolacom konaní v celom rozsahu.

4. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie „v časti, v ktorej súd jeho návrhu nevyhovel“, z čoho odvolací súd vyvodzuje, že odvolanie podáva žalobca proti druhému a tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h), t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že ak vlastník bytu nezaplatí za akékoľvek služby, okrem poplatku za odmenu správcu, stáva sa dlžníkom voči ostatným vlastníkom bytov a nie voči správcovi. Správca je oprávnený vymáhať dlhy iba v prospech ostatných vlastníkov bytov na ich účet a ak vlastník bytu nezaplatí správcovi za plnenie, tento sa nestáva veriteľom pohľadávky, pretože plnenie nepatrí jemu, ale vlastníkom bytov a nebytových priestorov. Správca môže od vlastníka vo svojom mene a na svoj účet v súdnom konaní požadovať iba poplatok za správu - svoju odmenu. Správca vykonáva vyúčtovanie a prípadné dlhy od „neplatiča“ vymáha v prospech ostatných vlastníkov. Žalovanému nevznikli žiadne dlhy voči dodávateľom služieb a energií, ktoré nezaplatil a preto nemá aktívnu vecnú legitimáciu vymáhať takéto dlhy vo svojom mene na svoj účet. Vykonané dokazovanie na súde prvej inštancie preukázalo, že žalovaný hradil služby a energie z finančných prostriedkov ostatných vlastníkov domu - z údajného fondu opráv a nie zo svojich vlastných. Žalovaný nie je legitímny správca, nemôže zastupovať vlastníkov bytov a preto si na vzájomnú žalobu môže uplatniť len svoje pohľadávky a nie pohľadávky iných osôb. Poukazuje na to, že vlastníci bytov nie sú účastníkmi resp. stranami konania a len on ako žalobca určí, kto je žalovaný.

4.1 Ďalej žalobca uvádza, že je vylúčené aby sa v jednom konaní riešili spory, ktoré nemajú spotrebiteľský charakter. Podľa § 293 ods. 2 C. s. p. sa ustanovenia o spojení vecí nepoužijú, ibaže by predmetom konaní boli spotrebiteľské spory a súd vylúči na samostatné konanie nárok uplatnený vzájomnou žalobou, ktorý nie je spotrebiteľským sporom. Ak by chcel žalovaný uplatniť nároky ostatných vlastníkov, nemôže tak urobiť v tomto konaní. Pre úplnosť poukazuje na to, že pokiaľ odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie, znemožní ostatným vlastníkom vymáhať od neho platby za „spotrebu energií“, pretože ich nárok voči nemu zanikne.

4.2 On ako žalobca nikdy neuznal svoju povinnosť platiť preddavky alebo platby žalovanému, ale ostatným vlastníkom, pričom žalovaný mal iba zabezpečiť úhradu hlavne energií z jeho finančných prostriedkov, čo neurobil. Uvádza, že povinnosť platiť za odvoz domového odpadu neuznal. Žalovaný nebol oprávnený túto službu cez obec zabezpečovať, nakoľko nebol legitímnym správcom. To, že nežiadal vydať bezdôvodné obohatenie v časti odvozu domového odpadu bolo jeho súkromné rozhodnutie, ktorým sa iba rozhodol neuplatniť svoj nárok a v žiadnom prípade neuznal toto plnenie za oprávnené.

4.3 Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazne žalovaného zaplatiť mu sumu 958,45 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zo dňa 21.08.2017 zopakoval žalobca svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní spočívajúcu v tom, že zmluva o výkone správy nie je platne uzavretá a teda žalovaný nie je legitímnym správcom domu a nie je oprávnený vymáhať pohľadávky vo svojom mene za ostatných vlastníkov v zmysle vzájomnej žaloby ani použiť ich pohľadávky ako obranu.

5.1 Právne posúdenie konania žalovaného podľa § 742 O. z. resp. § 743 O. z. je návodom na obchádzanie kogentných noriem § 8a ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., ktorého zmyslom je ochrana spotrebiteľských práv vlastníkov bytov a nebytových priestorov a kogentné normy nemožno obísť cez § 743 O. z. a § 742 O. z. Na podporu svojich tvrdení žalobca odkazuje na Veľký komentár C. H. Beck k Občianskemu zákonníku, ktorý k § 742 a § 743 uvádza: „ak nebola uzatvorená zmluva, nesmie aktivita jednej strany založiť povinnosť druhej strany plniť podľa zmluvy, ktorú nechcela uzatvoriť a ani neuzatvorila“; „Ak prevažuje úmysel obstarat' vlastnú záležitosť, resp. získať vlastný prospech, nemalo by ísť o konanie bez príkazu. S tým súvisí problematika tzv. vnútených zmlúv, vnúteného obohatenia, kedy osoba takým spôsobom realizuje faktickú činnosť, že právne následky, ktoré by podľa pravidiel

konania bez príkazu vznikli, by jej zadovážili taký prospech, ako keby uzatvorila zmluvu. V týchto prípadoch chyba altruistický moment správania sa, ktorý je pre bezpríkazné konanie charakteristický.“

5.2 Do pozornosti dáva ustanovenie § 53 ods. 8 O. z. o nevyžiadanom plnení, podľa ktorého ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie a spotrebiteľ si ho neobjednal, nie je spotrebiteľ povinný plnenie vrátiť ani ho uschovať, vylúčené sú aj ďalšie nároky dodávateľa voči spotrebiteľovi. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy uzavretej prostriedkami diaľkovej komunikácie, ak spotrebiteľ výslovne o takéto plnenie nepožiadaval. Ak dodávateľ nepreukáže opak, považuje sa opakujúce sa plnenie vždy za nevyžiadané. Spotrebiteľ si žiadne neobjednal a to vylučuje nároky dodávateľa voči spotrebiteľovi. Uvádza, že hoci v prvom rade toto ustanovenie upravuje zásielkový predaj, nemožno jeho aplikáciu na tento prípad minimálne analogicky vylúčiť.

5.3 Upozorňuje na upovedomenie Krajskej prokuratúry Prešov zo dňa 17.07.2017, ktorá dala záväzný pokyn na začatie trestného stíhania vo veci zločinu porušenia povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a ods. 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. - Trestný zákon, z ktorého je zrejme, že žalovaný nebol dobromyseľný. Žalobca dal podnet na Slovenskú obchodnú inšpekciu a Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove po vykonanej kontrole zistil, že žalovaný sa neriadil rozhodnutím nadpolovičnej väčšiny vlastníkov bytov o výbere dodávateľa v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. a boli pripravené podklady pre zahájenie správneho konania o uložení pokuty. Nakoľko žalobca tieto dva dôkazy bez svojej viny nemohol uplatniť v prvostupňovom konaní ide o novotu podľa § 366 C. s. p.

5.4 Ďalej vo vyjadrení žalobca poukazuje na to, že poskytovanie služieb správcom v bytovom dome je podnikateľská činnosť vykonávaná na základe živnostenského oprávnenia a podnikateľ môže túto činnosť vykonávať iba po splnení podmienok v zmysle § 8 a ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Z konania žalovaného vyplýva rodinkárstvo na úkor vlastníkov domu a predražené služby. Uvádza, že správu má žalovaný vykonávať v záujme osôb, ktorých majetok spravuje a žalovaný uprednostňoval svoje záujmy a záujmy svojich rodinných príslušníkov a spoločnosti I. T. Slovakia a konal v rozpore s dobrými mravmi. Dodávateľia boli správcom vyberaní bez výberového konania a bez predošlého súhlasu vlastníkov bytov.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zo dňa 25.08.2017 uviedol, že sa nestotožňuje s právnou argumentáciou žalobcu, že nedoplatky za poskytnuté plnenia sú oprávnení vymáhať v danom prípade ostatní vlastníci apartmánov. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania žalovaný plnenia za poskytnuté služby hradil zo svojho bankového účtu a nie ako správca, ale ako konateľ bez príkazu. Ostatných vlastníkov nemožno považovať za subjekty aktívne legitimované na uplatnenie nárokov voči žalobcovi. S poukazom na Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/180/2008 zo dňa 01.11.2009 uvádza, že pokiaľ by správu vykonával ako správca, bol by oprávnený vymáhať úhrady za plnenia. Žalobca síce na jednej strane popiera správu domu žalovaným, na druhej strane požaduje od žalovaného zabezpečenie úhrady hlavne energií. Pokiaľ by žalovaný upustil od jeho konania a prestal by zabezpečovať predmetné služby, dochádzalo by ku škodám na majetku nielen u žalobcu, ale aj u ďalších vlastníkov.

7. V replike žalobca konštatuje, že jedna tretina vlastníkov nepodala stanovisko na podporu žalovaného a z pôvodných piatich „bytových domov“, ktoré žalovaný spravoval teraz spravuje už len tri, pretože dvaja si našli iného správcu. Poukazuje na zápisnicu zo schôdze vlastníkov zo dňa 27.12.2014, z ktorej vyplýva, že vlastníci boli v rozhodnom období nespokojní so všetkými službami. Uvádza, že I. H. a jeho syn S. H. nemajú živnosť na všetky činnosti, ktoré vykonali (pri správe domu), z čoho vyplýva, že žalovaný zabezpečuje služby cez osoby, ktoré nemajú živnosť na ich poskytovanie.

8. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec v celom rozsahu podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem a rozsudok súdu prvej inštancie v prvom a druhom výroku podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a v treťom výroku podľa § 388 C. s. p. zmenil len z formálnych dôvodov a zistenej chyby v počítaní.

9. Podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Reagujúc na odvolacie námietky žalobcu a žalovaného na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza nasledovné:

10. Odvolací súd posudzuje vec opakovane. Už v uznesení č. k. 17Co/105/2015 -161 zo dňa 30.06.2016, ktorým zrušil prvý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 13C/445/2013 - 125 zo dňa 06.11.2014 konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z neúplného zistenia skutkového stavu, keď súd prvej inštancie nezistil skutočné náklady na žalobcom uznané služby spojené s bývaním a žalobcom zaplatené preddavky považoval za plnenie prijaté žalovaným bez právneho dôvodu. Odvolací súd vyslovil názor, že ak žalobca služby spojené s bývaním v rozsahu uvedenom vo vyúčtovaní žalovaného odobral, existoval právny dôvod na poskytnutie plnenia žalobcom a práveže ak by žalobca za poskytnuté služby žalovanému nezaplatil, získal by žalobca bezdôvodné obohatenie na úkor žalovaného tým, že uvedené služby odobral bez toho aby na ich získanie vynaložil finančné prostriedky. Súdu prvej inštancie uložil doplniť dokazovanie tak, že žalobu je potrebné posúdiť so zohľadnením skutočných nákladov na poskytnuté služby, na vodné a stočné, elektrickú energiu bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu za roky 2010, 2011, 2012 a 2013, ďalej potrebné posúdiť námietku premlčania a vysporiadať sa aj s tvrdením žalovaného, že jeho konanie v prospech žalobcu pri poskytovaní ostatných žalobcom neuznaných služieb je možné kvalifikovať ako konanie bez príkazu v súlade s § 742 a nasledujúce O. z. Súd prvej inštancie postupoval v súlade s pokynmi odvolacieho súdu a vykonal všetky dostupné dôkazy potrebné pre správne zistenie skutkového stavu, ktoré odvolací súd považuje za správne a postačujúce pre rozhodnutie vo veci.

10.1 Uznesenie odvolacieho súdu sp. zn. 17Co/105/2015 je potrebné vnímať tak, ako ho pochopil súd prvej inštancie, že aj keď zmluva o výkone správy podľa zákona č. 182/1993 Z. z. medzi žalobcom a žalovaným uzavretá nebola, obe strany sporu sa správali tak, ako „vlastník bytu“ a „správca“ podľa zákona č. 182/1993 Z. z., preto je potrebné vzťah medzi nimi okrem ustanovenia § 451 O. z. posúdiť analogicky podľa zákona č. 182/1993 Z. z. a žalobcom poukazované preddavky na štyri druhy plnení spojených s užívaním bytu (apartmánu) zúčtovať so skutočnými nákladmi za služby uznávané ako potrebné a odoberané v rozhodnom období rokov 2010 až 2013. Ostatné žalovaným zabezpečované a hradené služby bolo potrebné vyhodnotiť podľa § 742 a nasl. O. z.

10.2 Odvolacie dôvody žalobcu sa v celom rozsahu neviažu k predmetu tohto sporu a rozsudku súdu prvej inštancie, ale aj k nároku, ktorý bol vylúčený na samostatné konanie. Odpoveď odvolacieho súdu sa bude týkať len prejednávanej veci.

11. Odvolanie žalobcu ani žalovaného nie je dôvodné. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie je zrejmé, že žalobca bol vlastníkom priestoru č. 12 -9 (apartmánu) v Penzióne - apartmánové ubytovanie objekt C súpisné číslo XXX v obci J. X.. V priebehu rokov 2010 až 2013 poskytoval žalovanému finančné prostriedky z dôvodu, aby za neho poukazoval platby za služby spojené s bývaním v apartmáne - vodné a stočné, el. energia bytu, osvetlenie spol. priestorov a odvoz domového odpadu, čo vyplýva aj z jeho podania zo dňa 16.07.2014 nazvanom ako „špecifikácia výšky bezdôvodného obohatenia“, v ktorom uviedol, že ako bezdôvodné obohatenie nežiada platby, ktoré žalovaný uhradil na vodné a stočné, elektrickú energiu byt, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu. Žalobca sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 958,45 Eur. Odvolací súd má za preukázané, že žalobca zaplatil žalovanému v rokoch 2010 až 2013 sumu 1190,90 Eur určenú na platby za ním uznané služby spojené s bývaním v apartmáne. Nakoľko žalovaným predpísané a žalobcom zaplatené preddavkové platby nepokryli skutočné náklady za služby, ktoré žalobca reálne spotreboval, výpočet žalobcu, keď od ním poskytnutej sumy žalovanému odrátať len výšku preddavkových platieb za predmetné roky určenú na vodné a stočné, el. energiu dodanú do bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu a nie skutočné náklady, ktoré vyplývajú z doložených vyúčtovaní žalovaného za roky 2010, 2011, 2012, 2013 nie je správny. (poznámka odvolacieho súdu - vyúčtovanie žalovaného za rok 2012 obsahuje chybu, namiesto sumy 291,- Eur, ktorú sumu žalobca v skutočnosti zaplatil je uvedená suma 268,95 Eur, hoci žalobca po zistení tejto chyby uviedol, že bezdôvodné obohatenie nebude žiadať vyššie o tento rozdiel t.j. 22,05 Eur súd prvej inštancie aj žalovaný zohľadnili pri svojich výpočtoch sumu 291,- Eur, nakoľko žalovaný namieta len právne posúdenie veci a nie uvedenú sumu dokonca s ňou sám pri výpočtoch pracuje, odvolací súd správnosť priznanej výšky bezdôvodného obohatenia z toho dôvodu nepreskúmava a tiež pracuje s predmetnou sumou 291,- Eur). Súd prvej inštancie na základe pokynu odvolacieho súdu posúdil výšku bezdôvodného obohatenia po zohľadnení skutočných nákladov na štyri poskytnuté služby, na úhradu ktorých žalobca poukazoval peniaze priamo žalovanému. Práve z tohto dôvodu sa museli finančné transakcie vyporiadať medzi stranami sporu, bez ostatných vlastníkov apartmánov. Z vyúčtovania žalovaného za rok 2010 vyplýva, že záloha za vodné a stočné, elektrickú energiu bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu bola žiadaná vo výške 63,84 Eur, pričom skutočné náklady boli vo výške 317,71 Eur a žalobca zaplatil 301,44 Eur. Podľa vyúčtovania

služieb za rok 2011 záloha za vodné a stočné, elektrickú energiu bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu bola vypočítaná na 65,16 Eur, ale skutočné náklady narástli na 277,72 Eur a žalobca zaplatil 286,20 Eur + 174,31 Eur = 460,51 Eur (poznámka odvolacieho súdu - sumu 174,31 Eur zaplatil žalobca v roku 2011, ale platba sa vzťahuje za rok 2010). Za rok 2012 bola určená záloha za vodné a stočné, elektrickú energiu bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu vo výške 72,81 Eur; skutočné náklady boli vyčíslené sumou 323,61 Eur a žalobca zaplatil 291,- Eur. Zálohy za vodné a stočné, elektrickú energiu bytu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu za rok 2013 vo výške 8,59 Eur nepokryli skutočné náklady vo výške 175,12 Eur, keď žalobca zaplatil len 137,95 Eur. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že rozdiel medzi zaplatenou sumou 1190,90 Eur a skutočnými nákladmi 1 094,16 Eur je suma 96,74 Eur, ktorou sa žalovaný obohatil na úkor žalobcu.

11.1 Žalobca v odvolaní namieta záver súdu prvej inštancie, ktorý zohľadnil celkové (skutočné) platby za vodné stočné, elektrickú energiu, osvetlenie spoločných priestorov a odvoz domového odpadu ako uznané platby hoci on ich uznal len v časti výšky záloh. Odvolací súd konštatuje, že toto tvrdenie žalovaného je rozporuplné, nakoľko povinnosť platiť za tieto služby uznáva, ale nie v cene skutočne spotrebovaných služieb, ale len vo výške zaplatených preddavkov a nevysvetľuje, prečo mu nevznikla povinnosť zaplatiť za odobraté služby ich skutočnú cenu. Odvolací súd na podporu záveru súdu prvej inštancie dodáva, že v danom prípade nejde o plnenie bez právneho dôvodu, nakoľko pre plnenie existoval právny dôvod, aj keď samotné plnenie nezodpovedá zmluvným dojednaniám. Plnením bez právneho dôvodu je také plnenie, kde od začiatku nebol právny dôvod na plnenie. To znamená, že sa plnilo, hoci chýbala právna skutočnosť, na základe ktorej sa spravidla plní. Žalovaný použil sumu vo výške 1 094,16 Eur na účel určený žalobcom - úhradu plnení poskytnutých žalobcovi za služby, ktoré žalobca odobral. Súd prvej inštancie správne určil výšku bezdôvodného obohatenia s ohľadom na skutočné náklady, ktoré vyplývajú z vyúčtovania žalovaného. K námietke žalobcu, že on neuznal povinnosť platiť za odvoz domového odpadu a nežiadať bezdôvodné obohatenie v časti odvozu domového odpadu bolo jeho súkromné rozhodnutie, ktorým sa iba rozhodol neuplatniť svoj nárok odvolací súd uvádza, že toto začal žalobca popierať až v podaní zo dňa 07.10.2016 a nasledujúcich a s poukazom na podanie zo dňa 16.07.2014 označené ako "špecifikácia výšky bezdôvodného obohatenia" je zrejmé, že žalobca mienil platiť za odvoz domového odpadu.

11.2 Súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutočnosť, že pri zabezpečovaní ostatných žalobcom nežiadaných služieb nešlo na strane žalovaného o konanie bez príkazu podľa § 742 a nasl. O. z. Žalovaný počas konania pred súdom prvej inštancie argumentoval tým, že v zmysle § 742 O. z. odvracal hroziacu škodu, hrozbu ktorej nepreukázal. Následne po vydaní prvostupňového rozhodnutia v odvolaní žalovaný zmenil svoju argumentáciu tak, že v danom prípade ide o konanie bez príkazu podľa § 743 O. z., ktoré je konaním užitočným a žalovaný má nárok na náhradu nákladov, ktorých vznik preukázal. Odvolací súd uvádza, že aplikácia predmetného ustanovenia neprichádza do úvahy z dôvodu, že žalobca odoprel svoj súhlas s tým, aby žalovaný tieto služby zabezpečoval a výslovne si neželal, aby žalovaný ako „nelegitímny správca“ túto správu vykonával, o čom mal žalovaný vedomosť. Konanie žalovaného teda nemožno subsumovať pod § 743 ods. 2 O. z. ako konanie užitočné, nakoľko k tomuto konaniu došlo proti výslovnej vôli toho, v prospech koho sa konalo.

11.3 K námietke žalobcu, že „je vylúčené aby sa v jednom konaní riešili spory, ktoré nemajú spotrebiteľský charakter“ odvolací súd uvádza, že nie je dôvodná, pretože v tomto konaní sa nerieši spotrebiteľský spor. Predmetom konania je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia (ktoré nemá základ v spotrebiteľskej zmluve, keďže žiadna zmluva medzi stranami sporu uzavretá nebola) a súd skúma, či je jeho nárok dôvodný so zohľadnením všetkých vyššie uvedených skutočností. Žalovaný si v ňom neuplatňuje svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou, keďže súd prvej inštancie uznesením č. k. 13C/445/2013 - 43 zo dňa 14.02.2014 vylúčil nárok žalovaného na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 13C/45/2014. Rovnako žalovaný neuplatňuje pohľadávky „osôb - ostatných vlastníkov“ ako v podaní naznačuje žalobca a námietka žalobcu, že žalovanému nevznikli žiadne dlhy voči dodávateľom služieb a energií, ktoré on nezaplatil a preto nemá aktívnu vecnú legitimitáciu vymáhať takéto dlhy vo svojom mene a na svoj účet nie je zrozumiteľná, nakoľko nemá žiadny súvis s predmetným konaním.

11.4 Vzhľadom k tomu, že sa odvolací súd stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie v celom rozsahu a teda aj so skutočnosťou, že konanie žalovaného nemožno vyhodnotiť ako konanie bez príkazu podľa § 742 a nasl. O. z. (bod 11.2 odôvodnenia), je zbytočné, aby sa zaoberal argumentáciou žalobcu týkajúcou sa nevyžiadaného plnenia v zmysle § 53 ods. 8 O. z. (bod 5. tohto rozsudku). K tvrdeniam uvádzaným žalobcom v replike (bod 7 tohto rozsudku) odvolací súd vyslovuje názor, že pre rozhodnutie súdu o vydaní bezdôvodného obohatenia nie je podstatné, koľko vlastníkov apartmánov žalovaného v súčasnosti podporuje, či sú spokojní s jeho službami alebo či majú osoby, ktoré zabezpečujú služby v

dome živnostenské oprávnenie na ich vykonávanie a rovnako nie je pre rozhodnutie vo veci podstatná argumentácia žalobcu v bode 5.3. tohto odôvodnenia, kde žalobca upozorňuje na upovedomenie Krajskej prokuratúry Prešov a činnosť Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie voči žalovanému. Pre rozhodnutie vo veci bolo potrebné skúmať iba podmienky vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho výšku.

11.5 Odvolací súd ešte dodáva, že samotné odvolanie žalobcu je nezrozumiteľné, keď na jednej strane o žalovanom tvrdí, že nie je legitímnym správcom a teda nemôže zastupovať „vlastníkov bytov“ a tiež, že nebol legitímnym správcom a preto nebol oprávnený zabezpečovať služby spojené s bývaním, no na druhej strane v odvolaní na dvoch stranách rozoberá postavenie správcu v zmysle § 8 a § 15 zákona č. 182/1993 Z. z. a zaoberá sa aktívnou legitimáciou správcov na vymáhanie pohľadávok a skutočnosťou, že v prípade ak vlastník bytu nezaplatí za akékoľvek služby, správca sa nestáva veriteľom, ale dlhy od neho vymáha v prospech ostatných vlastníkov, pretože pohľadávky patria ostatným vlastníkom a nie samotnému správcovi.

12. Súd prvej inštancie rozhodol v rozsudku o nároku žalovaného na náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.) nevykonateľným výrokom, v ktorom neuviedol, v akej lehote má žalobca povinnosť ju zaplatiť žalovanému. Zmena výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania súvisí s nesprávne formulovaným výrokom, v ktorom absentoval tento údaj a chybou vo výpočte pomeru úspechu a neúspechu v spore. Úspech žalobcu sa rovná 10,09 % (96,74 Eur je 10,09 % zo sumy 958,45 Eur) a úspech žalovaného 89,91 % (861,71 Eur je 89,91 % zo sumy 958,45 Eur). Pomer úspechu a neúspechu strán sporu je 79,82 %. O výške a prijímateľovi náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Obsahovo ide o totožné rozhodnutie opierajúce sa o ustanovenie § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. V treťom výroku bol preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenený podľa § 388 C. s. p.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 396 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci v spojení s § 255 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo a v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu žalobcu a žalovaného v spore, ktorý vyhodnotil odvolací súd ako rovnaký, nakoľko odvolanie žalobcu ani žalovaného nebolo dôvodné odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).